

Broj: 011-13/2019
Podgorica, 22.04.2019. godine

Na osnovu člana 18 Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija ("Službeni list Crne Gore", broj 41/18), Ministarstvo zdravlja, sačinilo je

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI

Javna rasprava o **Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju** sprovedena je održavanjem okruglog stola u Institutu za javno zdravlje Crne Gore, sala 12, dana 19. marta 2019. godine, sa početkom u 11,00 sati i dostavljanjem primjedbi, predloga i sugestija u pisanom ili elektronskom obliku, u roku od 08. marta do 29. marta 2019. godine.

Ovlašćeni predstavnici Ministarstva zdravlja koji su učestvovali u javnoj raspravi, na okruglom stolu bile su Slavojka Šuković, načelnik Direkcije za harmonizaciju propisa i Milica Golubović, samostalni savjetnik u ovoj direkciji.

Na javnoj raspravi učestvovala su i dva predstavnika Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore.

I. Na okruglom stolu prisustvovala je predstavница Udruženja doktora medicine privatne prakse Crne Gore

Predstavnica ovog udruženja izložila je predloge, u ime navedenog udruženja, a isti su dostavljeni i u pisanom i elektronskom obliku.

1. Primjedba i sugestija odnosi se na propisivanje mogućnosti za ostvarivanje prava na privremenu spriječenost za rad osiguranicima koji ostvaruju zdravstvenu zaštitu u privatnoj zdravstvenoj ustanovi, a kojima je pružena hirurško operativna procedura, zbog koje osiguranik nije sposoban za rad. Istovremeno, predloženo je brisanje odredbe koja propisuje ostvarivanje ovog prava samo na osnovu medicinske dokumentacije iz zdravstvenih ustanova koje su u Mreži zdravstvenih ustanova.

U obrazloženju ovog predloga, navedene su odredbe Zakona o zdravstvenoj zaštiti, naglasivši da, građanin ima pravo na jednakost u cjelokupnom tretmanu i pravo na slobodan izbor doktora medicine. Takođe, naglašeno je da predloženo zakonsko rješenje ne daje mogućnost izbora doktora, pacijentima koji su operisani u ustanovama sekundarnog nivoa zdravstvene zaštite, kao ni ostvarivanje prava na naknadu zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad koje je propisano Zakonom o zdravstvenom osiguranju. Nadalje, ukazano je na nelogičnost nepriznavanja medicinske dokumentacije nastale ostvarivanjem zdravstvene zaštite u zdravstvenim ustanovama koje djelatnost obavljaju, u skladu sa Zakonom o

zdravstvenoj zaštiti, na osnovu rješenja Ministarstva zdravlja, bez obzira što nijesu u Mreži. Zakon o zdravstvenoj zaštiti ne pravi razliku između ove dokumentacije i nepriznavanje medicinske dokumentacije privatnih zdravstvenih ustanova, iste se dovode u neravnopravan položaj u radu i obavljanju zdravstvene djelatnosti.

Mišljenje

Predlog se prihvata

Pored navedenog predloga i sugestije, u pisanom i elektronskom obliku dostavljene u su i sljedeće primjedbe, predlozi i sugestije:

II. Unija poslodavaca Crne Gore

1. **Primjedba se odnosi na član 6 Nacrta kojim se dopunjava član 14, u smislu da za ostvarivanje prava iz člana 13 stav 1 tačka 2 ovog zakona osiguranik mora da ima staž osiguranja u obaveznom zdravstvenom osiguranju, u skladu sa ovim zakonom u trajanju od najmanje dva mjeseca bez prekida ili četiri mjeseca sa prekidima u posljednjih 12 mjeseci prije početka korišćenja ovog prava, dok prava iz člana 13 stav 1 tač. 1 i 3 stiče danom osiguranja.**

U obrazloženju predloga, između ostalog, navedeno je da se Unija poslodavaca oštro protivi ovoj odredbi, smatrajući istu ishitrenom i neodrživom, kako sa aspekta ustavnosti, u okviru člana 69 Ustava Crne Gore, tako i u okviru praktičnog pitanja svrhe obračunavanja i uplaćivanja doprinosa zdravstvenog osiguranja godinama unazad, ako se pravo uslovljava radom kod istog poslodavca. Takođe, postavlja se i pitanje, kako je navedeno, iskorišćenosti uplate doprinosa, imajući u vidu ostvarivanje zdravstvene zaštite u privatnim zdravstvenim ustanovama. Na ovaj način, smatra se, da cilj odredbe da se smanje zloupotrebe prava na privremenu spriječenost za rad neće biti ostvaren, već da treba pojačati saradnju između odrgana, a posebno rad inspekcija.

Mišljenje

Predlog se prihvata

2. **Primjedba se odnosi na pravno-tehničku nepreciznost člana 8 kojim se mijenja član 17 važećeg zakona. Takođe, predloženo je da se akt o utvrđivanju participacije razmotri na sjednici Socijalnog savjeta, prije usvajanja, kao i da se zakonom precizira procentualni iznos, uključujući i maksimalni iznos participacije.**

U obrazloženju se navodi da nepreciznost ove odredbe izaziva njenu kontradiktornost, da je participacija u direktnoj vezi sa ekonomskim i socijalnim položajem građana, te da njen iznos treba da razmotri i Socijalni savjet, kao i da se ovim zakonom uredi procentualni iznos, uključujući i maksimalni iznos participacije, kako bi se obezbijedilo da svaki građanin, bez obzira na dužinu liječenja, može sebi da obezbijedi punu zdravstvenu zaštitu.

Mišljenje

Predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje

Predlog koji se odnosi na preciziranje norme je usvojen, dok bi propisivanje procentualnog iznosa, uključujući i maksimalni iznos participacije Zakonom, mišljenja smo, bilo nepotrebno opterećivanje zakona, a svakako podržavamo predlog da akt o visini participacije, prije donošenja razmotri Socijalni savjet.

3. Sugestija se odnosi na član 14 kojim se dopunjava član 45 važećeg zakona kojim se, kako se navodi, i pored podrške za učinjene pomake u propisivanju mogućnosti sprječavanja zloupotrebe prava na privremenu spriječenost za rad, izražava i određena bojazan – da li će to dati očekivane efekte. Postavljeno je i pitanje roka za utvrđivanje činjenica koje ukazuju na zloupotrebu ovog prava, koji mora da bude kraći od 60 dana od dana „otvaranja bolovanja“. Takođe, izraženo je određeno neslaganje u odnosu na obavezu poslodavca da utvrđuje okolnosti koje se odnose na obavljanje privredne ili druge djelatnosti zaposlenog, za vrijeme privremene spriječenosti za rad.

Mišljenje

Sugestija se djelimično prihvata

Obrazloženje

Sugestija se usvaja u odnosu na propisivanje roka za utvrđivanje činjenica o zloupoutrebama prava na naknadu zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad, i propisuje se dopuna člana 45, tako da je dodat novi stav kojim se propisuje da okolnosti iz stava 1 tač. 1, 3, 4, 5 i 6 ovog člana utvrđuje izabrani doktor ili prvostepena, odnosno drugostepena ljekarska komisija, o čemu donose nalaz i mišljenje, a okolnosti iz stava 1 tačka 2 ovog člana utvrđuje poslodavac, u roku od sedam dana, od dana saznanja za nastupanje ovih okolnosti. Posebno naglašavamo, da se, prvi put propisuju kaznene odredbe i kazne za nepropisno utvrđivanje privremene spriječenosti za rad, čime će se postići najbolji rezultati u sprječavanju zloupotreba ovog prava, kao i preciziranje postupka za utvrđivanje privremene spriječenosti za rad. Dakle, prvi put se ovim zakonom propisuju kazne za pravno lice (zdravstvenu ustanovu), odgovorno lice, izabranog doktora i članove ljekarske komisije. Očekivanja su da će ovo dovesti do bitnog smanjenja svih zloupotreba. Takođe, treba napomenuti i da je Zakonom o radu propisano da poslodavac može da da otkaz ugovora o radu zaposlenom za slučaj zloupotrebe prava na odsustvo za vrijeme privremene spriječenosti za rad i u tom smislu se uloga poslodavca u utvrđivanju ovih okolnosti ne može zanemariti.

4. Sugestija se odnosi na utvrđivanje godina starosti do kada može da se ostvaruje pravo na naknadu zarade za vrijeme privremene spiječenosti

za rad, što je, kako je navedeno u prapratnim aktima, otvoreno pitanje duže vremena i da ga treba ovim zakonom urediti.

Mišljenje

Sugestija se prihvata

5. **Sugestija da se zbog njege djeteta oboljelog od malignih bolesti naknada zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad i usljed njege djeteta oboljelog od malignih bolesti utvrđuje u iznosu od 100%, od osnova za naknadu umjesto 70%, kako propisuje važeći zakon.**

U obrazloženju predloga navodi se da smo nažalost svjedoci sve češćeg obolijevanja djece od malignih bolesti, te da bi bilo dobro prepoznati potrebu regulisanja ovog prava na ovaj način.

Mišljenje

Sugestija se prihvata

III. Privredna komora

1. **Primjedba se odnosi na produžavanje perioda za koji privremenu spriječenost za rad može da utvrdi izabrani doktor, na 30 dana.**

U obrazloženju primjedbe navodi se da se produžavanjem roka sa 15 na 30 dana otvaraju mogućnosti raznih zloupotreba koje su teško dokazive i mogu biti štetne za privrednike.

Mišljenje

Primjedba se ne prihvata

Obrazloženje

Primjedba se ne prihvata, pri čemu posebno treba naglasiti da se prvi put propisuju kaznene odredbe i kazne za nepropisno utvrđivanje privremene spriječenosti za rad, čime će se postići najbolji rezultati u sprječavanju zloupotreba ovog prava. Dakle, prvi put se ovim zakonom propisuju kazne za pravno lice (zdravstvenu ustanovu), odgovorno lice, izabranog doktora i članove ljekarske komisije. Ovo su realna očekivanja da će kaznene odredbe i kazne dovesti do bitnog smanjenja svih zloupotreba. Pored navedenog, uloga izabranog doktora i povjerenje u njegov rad mora da se jača i njegovu odgovornost ne treba dovoditi u pitanje. Takođe, produžavanje mogućnosti da izabrani doktor umjesto dosadašnjih najviše 15 dana, može da utvrdi privremenu spriječenost za rad do 30 dana, je i predlog Fonda za zdravstveno osiguranje i Instituta za javno zdravlje, a i nedvosmislen stav predlagača.

IV. Udruženje Roditelji

- 1. Primjedba se odnosi na član 6 Nacrta kojim se dopunjava član 14, u smislu da za ostvarivanje prava iz člana 13 stav 1 tačka 2 ovog zakona osiguranik mora da ima staž osiguranja u obaveznom zdravstvenom osiguranju, u skladu sa ovim zakonom u trajanju od najmanje dva mjeseca bez prekida ili četiri mjeseca sa prekidima u posljednjih 12 mjeseci prije početka korišćenja ovog prava, dok prava iz člana 13 stav 1 tač. 1 i 3 stiče danom osiguranja, a staž osiguranja u navedenom smislu bi podrazumijevao staž osiguranja kod istog poslodavca.**

U obrazloženju primjedbe se, između ostalog, navodi da predložena odredba najozbiljnije krši prava trudnica koje su u radnom odnosu, kao i da su u ovom slučaju diskriminirana lica-zaposleni koji su privremeno spriječenosti za rad, po propisima o zdravstvenom osiguranju, te da ovakav predlog može imati samo negativne posljedice, kako za pojedince, tako i za društvo u cjelini.

Mišljenje

Primjedba se prihvata

- 2. Predlog se odnosi na propisivanje prava na obezbjeđivanje fiksne proteze za djecu do 18 godina iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja.**

Predlog se obrazlaže time da ovo pravo treba propisati u slučajevima kada mobilna proteza ne može pomoći, pri čemu posebno treba imati u vidu da su ove proteze vrlo skupe i da ih roditelji moraju nabavljati iz sopstvenih sredstava.

Mišljenje

Primjedba se ne prihvata

Obrazloženje

Obezbjeđivanje fiksnih proteza je materija koja se uređuje podzakonskim aktima kojima se uređuju medicinsko-tehnička pomagala i obim prava zdravstvene zaštite.

V. Savez udruženja roditelja djece i omladine sa teškoćama u razvoju „Naša inicijativa“

- 1. Predlaže se brisanje svih odredbi koje se odnose na starosnu dob osiguranika kao uslov za ostvarivanje prava iz zdravstvenog osiguranja.**

U obrazloženju predloga, između ostalog, ističe se da je propisivanje godina starosti kao uslov za ostvarivanje prava iz zdravstvenog osiguranja diskriminacija.

Mišljenje

Primjedba se ne prihvata

Obrazloženje

Predlog se ne može prihvatiti, jer bi zanemarivanje godina starosti dovelo u neravnopravan položaj pacijente mlađeg uzrasta, tim prije što su jedan od elemenata, pored zdravstvenog stanja lica kojima se obezbjeđuju prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, i godine života. Ovo se ni u kom slučaju ne može zanemariti, a posebno uvažavajući medicinske pokazatelje za izlječenje i oporavak, odnosno poboljšanje kvaliteta života korisnika prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja.

2. Primjedba se odnosi, na izmjenу člana 47 stav 2 važećeg zakona koja se odnosi na pratioca.

U obrazloženju primjedbe navodi se da se predloženim izmjenama gubi pravo naknade troškova prevoza za pratioca lica starijih od 18 godina.

Mišljenje

Primjedba se ne prihvata

Obrazloženje

Primjedba se ne može prihvatiti, imajući u vidu da odredba na koju se odnosi, glasi:

„Pratilac se odobrava: osiguranom licu koje je mlađe od 18 godina života, osiguranom licu koje je teže tjelesno ili duševno ometeno u razvoju ili kod kojeg je u toku života došlo do gubitka pojedinih tjelesnih ili psihičkih funkcija usljed kojih nije u mogućnosti da samostalno obavlja osnovne životne aktivnosti, osiguranom licu koje je slijepo, slabovido, gluvo, gluvonijemo, osiguranom licu sa autizmom, osiguranom licu koje je oboljelo od malignih bolesti i osiguranom licu koje ima oštećenje mišića, neuromišićne bolesti ili plegični sindrom.”

VI. Alternativa Crna Gora

1. Predloženo je da se “iz besplatnog zdravstvenog osiguranja izbaci finansiranje promjene pola”, a da se umjesto toga „omogući pet postupaka vantjelesne oplodnje“.

U obrazloženju predloga navodi se da se promjenom pola, kao skupim postupkom, pacijentu ne daje mogućnost reprodukcije, te da iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja treba finansirati postupke i procedure koje štite život, nastanak života i posljedice po zdravlje građana.

Mišljenje

Predlog se ne prihvata

Obrazloženje

Preloženo rješenje utvrđuje da se promjena pola vrši samo iz medicinskih razloga, uz plaćanje participacije. Nadalje, navodi koji se odnose na finansiranje vantjelesne oplodnje se ne mogu prihvatiti, imajući u vidu da se ovo pravo utvrđuje u skladu sa medicinskim standardima i praksom, a komentar u odnosu na hormonsku terapiju, takođe je neprihvatljiv, imajući u vidu da se ovi lijekovi nalaze na Listi lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, koja je utvrđena Odlukom o utvrđivanju Liste lijekova ("Službeni list CG", br. 2/18, 23/18, 77/18 i 6/19).

VII. NVU „Ljekari“

1. Predloženo je brisanje stava 1 i 2 iz člana 14 važećeg zakona.

U obrazloženju predloga navodi se da je određivanje vremenskog perioda na koji je lice dužno da ima određeni staž osiguranja prije ostvarivanja prava na obaveznu zdravstvenu zaštitu diskriminatorno, kao i da ovo ne treba da uređuje ovaj, već Zakon o radu i njemu srodni zakoni, a da kontrolu isplata i visina „zarada u slučaju privremene spriječenosti za rad ne treba da vrši Fond za zdravstveno osiguranje, već nadležni državni organ, poput Poreske uprave.“

Mišljenje

Predlog se ne prihvata

Obrazloženje

Predlog se ne može prihvatiti jer se ostvarivanje prava na zdravstvenu zaštitu ne dovodi u pitanje, već samo se ovim uslovljava pravo na naknadu zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad. Ostvarivanje ovog prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja mora biti kontrolisano jer može dovesti do određenih zloupotreba ovog prava i ne može se povezivati sa propisima o radu. Ovako zakonsko rješenje, je uobičajena praksa i u interesu je obezbjeđivanja zaštite prava osiguranika i finansijske održivosti zdravstvenog sistema.

2. Predlaže se definisanje vrijednosti, odnosno tačnog procenta najviše participacije za osiguranike, kao i grupe osiguranika koji neće plaćati participaciju.

U obrazloženju predloga navodi se da se moraju preduzeti svi potrebni koraci za zaštitu socijalno ugroženih grupa građana, što je i do sada bio slučaj, posebno imajući u vidu da će teret plaćanja participacije pasti na radno aktivno stanovništvo.

Mišljenje

Predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje

Propisivanje vrijednosti, odnosno tačnog procenta najviše participacije za osiguranike Zakonom, mišljenja smo, bilo bi opterećivanje zakona, a podržan je i predlog Unije poslodavaca da akt o visini participacije prije donošenja razmotri

Socijalni savjet, u interesu socijalno-ekonomske zaštite osiguranika. Nadalje, članom 9 Nacrta propisana su lica koja su oslobođena od plaćanja participacije.

- 3. Predloženo je da se iz člana 9 stav 1 briše tačka 8 kojom su oslobođeni od plaćanja participacije borci, vojni invalidi, civilni invalidi rata, članovi njihovih porodica, ako nijesu osigurani po drugom osnovu, kao i korisnici prava na novčanu naknadu materijalnog obezbjeđenja boraca, a da se u tački 11 dodaju riječi: „zarazne bolesti“.**

U obrazloženju predloga se navodi da su lica iz tačke 8 obuhvaćeni tačkom 3, da su to lica starija od 67 godina.

Mišljenje

Predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje

Kategorija lica iz tačke 8 postoji u pravnom sistemu Crne Gore i propisana je Zakonom o boračkoj i invalidskoj zaštiti ("Službeni list RCG", br. 69/03 i "Službeni list CG", br. 21/08, 1/15 i 52/16).

Predlog da se oslobode plaćanja participacije lica koja boluju od zaraznih bolesti je prihvaćen.

- 4. Predloženo je da privremenu spriječenost za rad do 60 dana utvrđuje izabrani tim (izabrani doktor ili izabrani doktor za žene), a poslije 60 dana ljekarska komisija.**

U obrazloženju se navodi da će se na ovaj način postići veća odgovornost izabranog doktora, a logika da Fond vrši kontrolu privremene spriječenosti za rad tek nakon 60 dana, odnosno u periodu za koji se vrši refundacija.

Mišljenje

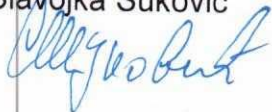
Predlog se ne prihvata

Obrazloženje

Predlog za utvrđivanje privremene spriječenosti za rad od strane izabranog doktora na period do 60 dana nije prihvatljiv, imajući u vidu da je pravo na naknadu zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad pravo iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, a ne pravo iz radnog odnosa. Takođe, jačanje povjerenja i odgovornosti izabranog doktora postiže se i propisivanjem prava na utvrđivanje privremene spriječenosti za rad do 30 dana, kako je i utvrđeno predlogom ovog zakona, a kontrola se postiže sprovođenjem inspeksijskog nadzora.

Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Zdravstvenom osiguranju pripremila je Direkcija za harmonizaciju propisa.

Pripremila
Slavojka Šuković

Generalna direktorka
Sladana Pavlović